

Haderslev
Kommune

Velkommen i Vækst- og Udviklingsudvalget

Introduktion til Vækst- og Udviklingsudvalgets
opgaver og ansvarsområde

Introduktion til Vækst- og Udviklingsudvalget

På de følgende sider finder du svar på, hvad Vækst- og Udviklingsudvalget skal arbejde med og hvordan det arbejde organiseres. Samtidig får du indblik i de vigtigste dagsordener og overblik over den overordnede økonomi.

I løbet af foråret 2022 vil der på møderne i fagudvalgene være en række oplæg og materiale, hvor der vil være en mere detaljeret gennemgang af fx økonomi, aktivitetsudviklingen og centrale emner.

Dette introduktionsmateriale indeholder:

1. Udvalgets ansvarsområde – det vi har ansvaret for
2. Udvalgets arbejde - det laver vi
3. Styring og mål – det arbejder vi efter
4. Arbejdsmetoder – sådan arbejder vi
5. Organiseringen – hvem er vi og hvordan hænger vi sammen
6. Økonomien – sådan anvendes midlerne

God læselyst

Her finder du også relevant information

I forbindelse med budgetvedtagelsen udarbejdes der et budgethæfte, der beskriver økonomien i Haderslev Kommune for det kommende år og overslagsår. I budgethæftet finder du svar på, hvordan budgettet er sammensat og, hvilke ændringer der er kommet i forbindelse med budgetforliget.

Der er både en beskrivelse af driftsområdet og anlægsområdet, samt en oversigt over de vedtagne anlægsprojekter. En lang række af disse driftsinitiativer og anlægsprojekter har betydning for væksten og udviklingen i Haderslev Kommune.

Budgethæftet er blevet udleveret i forbindelse med introduktionsseminaret og du kan også finde det her:

www.haderslev.dk/om-kommunen/oekonomi/budgetter

I forbindelse med udarbejdelsen af budget 2023-2026 vil bl.a. afsnittene om de enkelte fagudvalg blive omformet. Det arbejde forventes at forløbe hen over foråret og sommeren 2022.

1. Udvalgets ansvarsområde

Udvalget skal udarbejde forslag og foretage indstilling til Haderslev Kommunalbestyrelse om:

- Politikker og strategier, der udarbejdes i samarbejde med økonomiudvalget
- Anlægsplaner, programoplæg, byggeprogram og dispositionsforslag for bygge- og anlægsarbejder inden for området.

Udvalget skal sikre samarbejde med alle aktører, der beskæftiger sig med udvalgets område.

Vækst- og Udviklingsudvalget varetager forvaltningen af kommunens opgaver vedrørende:

- Vækststrategien
- Planstrategi i samarbejde med Økonomiudvalget, herunder udviklingsplaner
- Erhvervsudvikling, herunder udarbejdelse af erhvervsstrategi og samarbejder med Haderslev Erhvervsråd
- Turisme
- Vojens Lufthavn
- Jomfrusti-projektet
- Udvikling af området omkring flyvestation Skrydstrup i rammen af F 35-implementeringen

2. Vækst- og Udviklingsudvalgets opgaver

Den afgående Kommunalbestyrelse besluttede i starten af 2021 at nedsætte to §17 stk. 4-udvalg (opgaveudvalg), der skulle arbejde med henholdsvis vækst og velfærd og udvikling af området omkring Fighterwing Skrydstrup. Udvalgene har haft bred repræsentation på tværs af kommunalbestyrelse og partier og har gennem hele 2021 igangsat en række initiativer og dagsordenssat en række emner.

Vækst- og Udviklingsudvalget er et nyoprettet stående udvalg, hvori der er placeret en række opgaver, der har betydning for vækst og udvikling i Haderslev Kommune.

Vækststrategi

Kommunalbestyrelsen har på baggrund af drøftelser i §17, stk. 4-udvalget for vækst og velfærd, workshops med aktører og interessenter samt input fra nedsatte råd vedtaget en 2030-ambition. Ambitionen opstiller mål og delmål for udviklingen i Haderslev Kommunen inden for de tre vækstspor: Uddannelse, bosætning og arbejdspladser.

For at opnå denne ambition skal der udarbejdes en bosætningsstrategi, en uddannelsesstrategi samt en erhvervsstrategi. Alle tre strategier er forankret i Vækst- og Udviklingsudvalget og der følges op på strategierne i samarbejde med de relevante politiske udvalg.

Planstrategi i samarbejde med Økonomiudvalget, herunder udviklingsplaner

Planstrategien er overliggende for kommunens plan- og udviklingsarbejde. Dette arbejde er forankret i Vækst- og Udviklingsudvalget.

Udvalget arbejder ligeledes med byudvikling – i samarbejde med bl.a. Land- og Byudviklingsudvalget. Ved at udarbejde strategiske byplaner eller hovedplaner er det muligt at samle de forskellige kvaliteter og attraktioner i den enkelte by i en fælles fortælling, som kan danne grundlag for at planlægge den kommende byudvikling og trafikudvikling. På den måde kan de valgte løsninger også give værdi i fremtiden, og det gør det muligt at udnytte et større potentiale når byen skal videreudvikles.

Det tidligere §17,4 Udvalg for vækst og velfærd har udarbejdet en Hovedplan for Haderslev by, har igangsat et partnerskab for levende bymidter sammen med Forum Vojens og HER, og besluttet, at der skal laves Hovedplaner for Gram med Vision Gram samt landdistrikterne.

Vækst- og Udviklingsudvalget skal således arbejde videre med en sammenhængende udvikling for Haderslev, Vojens, Gram og landdistrikterne.

Erhvervsudvikling

Haderslev Kommune har lavet erhvervsstrategien Vækst med Vilje, som omhandler indsatsområder og mål for, hvad kommunen vil på erhvervsområdet for perioden 2019-2022.

Dertil har kommunen indgået en samarbejdsaftale med HER (Haderslev Erhvervsråd) for 2019-2022 om realisering af erhvervsstrategien. Aftalen omfatter erhvervsservice, erhvervsudvikling, samarbejde med andre aktører, samt turisme, handel og gode oplevelser. Inden den 1. juni 2022 skal kommunen og HER have forhandlet en ny samarbejdsaftale for den efterfølgende periode.

I 2022 skal der udarbejdes en ny erhvervsstrategi for Haderslev Kommune og der skal laves en ny samarbejdsaftale med HER. Begge disse opgaver er forankret i Vækst- og Udviklingsudvalget.

Turisme

Turismeindsatsen forankres fremadrettet i Vækst- og Udviklingsudvalget. Det giver mulighed for at skabe sammenhæng mellem de aktive, de historiske og de kulturelle tilbud som Haderslev Kommune tilbyder. Under dette udvalg hører bl.a. tilskud til Fjordbåden Helene.

Haderslev Kommune er desuden en del af Destination Sønderjylland og der arbejdes også med turisme i regi af Trekantområdet Danmark.

Vojens Lufthavn

Udvalget skal arbejde med at skabe yderligere aktivitet og anvendelse af den kommunalt ejede Vojens Lufthavn, også i sammenhæng med F35.

Jomfrusti-projektet

Jomfrustiprojektet er Haderslev Kommunes største udviklingsprojekt og Vækst- og Udviklingsudvalget er politisk styregruppe for projektet.

Visionen bag Jomfrustiprojektet er at skabe en levende bydel med en ny identitet samt bedre sammenhæng mellem Haderslev bykerne og den nye havnebydel. Projektets primære fokus er på Jomfrustien og tilstødende arealer, hvor der ønskes en samlet byudvikling ved anvendelse af bæredygtige tiltag som løftestang, herunder klimatilpasningstiltag, infrastrukturforbedringer og en byfornyelsesindsats.

Udvikling af området omkring flyvestation Skrydstrup

Det tidligere §17,4 Udvalg for området omkring Fighterwing Skrydstrup har besluttet i første fase at arbejde med at undersøge muligheder for erhvervsudvikling, klima- og miljøtiltag, og skovrejsning. I den efterfølgende fase arbejdes der med yderligere muligheder som eksempelvis boliger og idrætsfaciliteter, eventuelt understøttet af en arkitektkonkurrence.

Udvalget skal arbejde tæt sammen med centrale interessenter som flyvestation Fighter Wing Skrydstrup, Freja Ejendomme, Forsvarets Ejendomsstyrelse, minister og Folketingets forsvarsudvalg, samt lokale beboere i området.

3. Lovgrundlag, mål og styring

I henhold til planloven skal Kommunalbestyrelsen vedtage og offentliggøre en planstrategi hver fjerde år – og inden udgangen af den første halvdel af valgperioden. Den seneste planstrategi blev vedtaget i 2019 og der skal således vedtages en ny planstrategi inden udgangen af 2023.

En planstrategi skal indeholde kommunalbestyrelsens vurdering af kommunens udvikling, en vurdering af planlægningen siden sidst, en strategi for kommunens udvikling samt en beslutning om den kommende revision af kommuneplanen.

Mål, udfordringer og visioner for 2022

2030-ambitionen tager afsæt i visionen "Aktive med hjerte og vilje" og har tre ambitioner og tre delmål for 2025:

Uddannelse:

- +250 flere personer der er under uddannelse i Haderslev Kommune.
- Delmål: 100 flere i uddannelse 1. januar 2025.

Bosætning:

- +500 flere indbyggere i Haderslev Kommune. Det vil sige, at vi i 2030 skal have et indbyggertal på 56.000.
- Delmål: 100 flere indbyggere 1. januar 2025.

Arbejdspladser

- +1.000 flere arbejdspladser. Det vil sige, at vi i 2030 skal have i alt 24.500 arbejdspladser.
- Delmål: 300 flere arbejdspladser 1. januar 2025.

Udfordringen i løbet af 2022 bliver at få vendt udviklingen og igangsætte indsatser, der kan bidrage til at opnå 2030-ambitionerne og delmålene i 2025.

For at følge udviklingen laves der løbende opfølgning på mål og delmål samt på en række indikatorer som er blevet drøftet i de tre nedsatte råd.

4. Arbejdsmetoder

Samarbejde og koordination er udgangspunktet for udvalgets arbejde og der inddrages aktører bredt fra flere sektorer. Det gælder både i forhold til uddannelse, bosætning og arbejdspladser.

Der er en række snitflader til de andre stående udvalg og Økonomiudvalget. Det betyder fx at der er behov for stor grad af koordination og samarbejde med bl.a. Teknik- og Klimaudvalget, Land- og Byudviklingsudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Ungeudvalget samt Beskæftigelses- og Borgerserviceudvalget.

Råd for vækst

§17,4 Udvalget for vækst og velfærd har i 2021 nedsat tre råd, et for hvert vækstspor: Råd for bosætning, Råd for arbejdspladser og Råd for uddannelse. De tre råd har til opgave at komme med ideer og konkrete forslag til udvalget om, hvordan Haderslev Kommune bedst opnår vækst og velfærd inden for de tre vækstspor. Der er bred deltagelse fra uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv samt bl.a. ejendomsmæglere og repræsentanter fra kulturlivet. Hvert råd har valgt en formand og understøttes administrativt af en direktør fra kommunen.

Dertil er der sammensat en inspirationsgruppe, som kan bidrage med *skæve* input til, hvad vækst er, og om der er nye, andre vinkler på vækst, man kan inddrage.

For at kunne lykkes med at skabe forankringer på Vækst- og Udviklingsudvalgets fokusområder, så er det afgørende at arbejde sammen med en række aktører. Det gælder bl.a. HER, private virksomheder, turistdestinationer, Jomfrustiens interessenter, flyvestationen/Fighter Wing Skrydstrup, Haderslev Kaserne, lokale borgerforeninger, Freja Ejendomme, og Folketingets forsvarsudvalg, udover andre kommuner og offentlige samarbejdspartnere.

Haderslev Kommune indgår i Trekantområdet Danmark sammen med seks andre kommuner. Rammen for arbejdet er den fælles kommuneplan og den fælles strategi for vækst og attraktivitet. Udarbejdelsen af en fælles kommuneplan har til formål at styrke områdets samlede vækst og attraktivitet og skabe flere udviklingsmuligheder end kommunerne har hver for sig.

Haderslev Kommune er ligeledes en del af Udviklingsråd Sønderjylland (URS), der er et forum for samarbejde mellem private og offentlige aktører, herunder de fire sønderjyske kommuner. Formålet er at sikre en dynamisk udvikling i Sønderjylland ved at fokusere på at styrke og udvikle unikke erhvervsklynger, rammebetingelser og relationer.

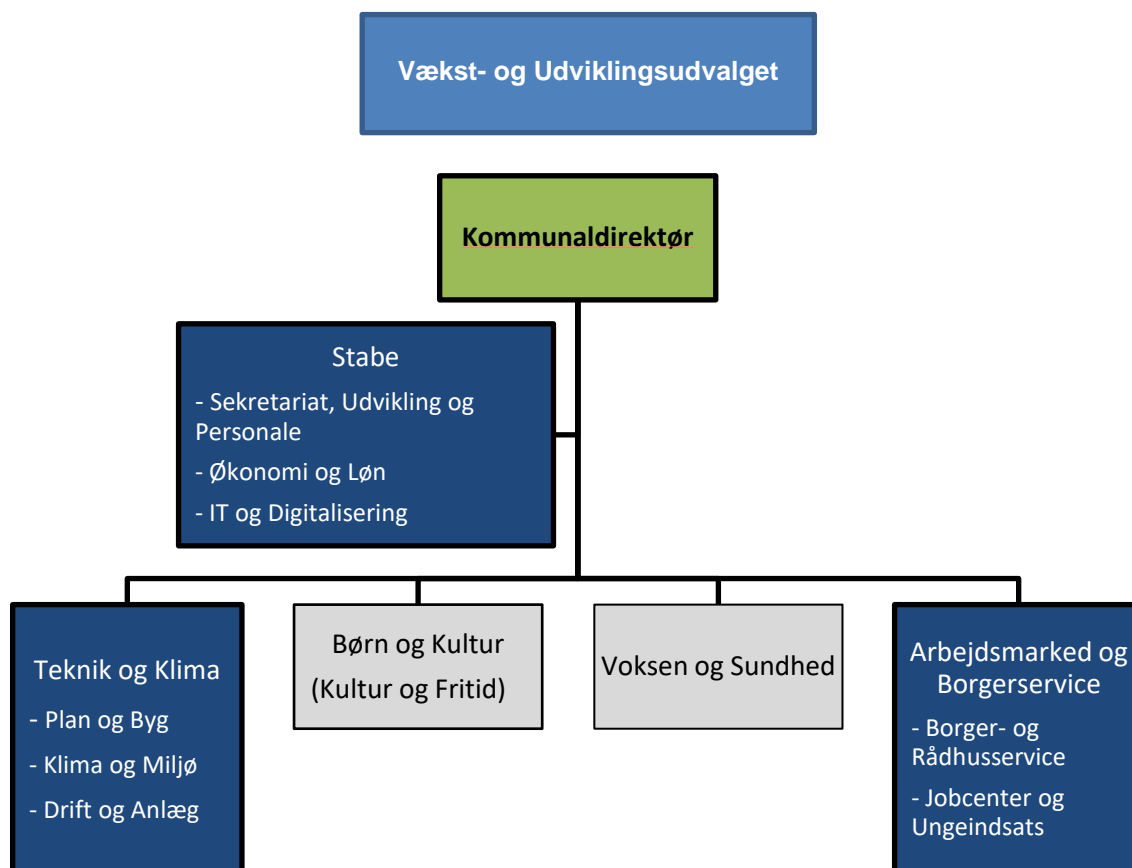
Regionale, nationale og internationale muligheder

I de to §17,4-udvalg har der været stor fokus på at opspøge muligheder og projekter, der kan bidrage til en positiv udvikling i Haderslev Kommune. Det gælder fx byudvikling i Vojens by og placering af nye uddannelsesretninger uden for de større byer. Det er således en afgørende arbejdsmetode, at Haderslev Kommune holder sig orienteret om muligheder for projekter og store og mindre politiske beslutninger, der har potentiale for kommunen.

Fremadrettet skal der arbejdes mere målrettet med at rejse ekstern finansiering, herunder fundraising.

5. Organisering – hvem er vi og hvordan hænger vi sammen

Vækst- og Udviklingsudvalget har berøring med en lang række af kommunens forvaltninger og stabe. Det betyder, at der vil være en stor grad af tværgående arbejde og koordination i forhold til udvalgets arbejde.

De høje ambitioner

Det er i 2021 lykkedes at få samlet og engageret en lang række personer og aktører, der kan og vil bidrage til at udvikle Haderslev Kommune i en positiv retning. Der har været stor opbakning til arbejdet – både politisk, i erhvervslivet, i uddannelses-sektoren og i civilsamfundet.

Resultatet er en 2030-ambition for Haderslev Kommune, der er bredt forankret både politisk og blandt de private aktører.

2030-ambitionen er ambitiøs og der er få år til at få vendt udviklingen. Demografien og urbaniseringen presser sig på og sætter allerede nu aftryk.

Derfor er der allerede truffet en række beslutninger og igangsat spændende initiativer, der skal føre til flere borgere, flere arbejdspladser og flere uddannelsespladser.

Fra ambition til handling

I 2022 ligger der en stor opgave med at få omsat ambitioner til handling. For at optimere indsats-erne skal der udarbejdes hhv. en uddannelsesstrategi, en bosætningsstrategi og en erhvervsstrategi, der kan sætte retning og sikre, at Haderslev Kommune opnår 2030-ambitionen.

Strategiarbejdet omkring erhvervsstrategi, uddannelsesstrategi og bosætningsstrategi forankres i Vækst- og Udviklingsudvalget i tæt samarbejde med de øvrige relevante fagudvalg og aktører.

6. Økonomien

I nedenstående tabel er det samlede driftsbudget for Vækst- og Udviklingsudvalget opgjort. Neden for er oplyst de største områder på budgettet.

(Beløb i mio. kr. i 2022 pl)	2022	2023	2024	2025
Netto				
Vækst- og Udviklingsudvalget, I alt	12,8	11,4	11,4	11,4
Erhvervsudvikling og turisme	11,8	10,4	10,4	10,4
Vojens Lufthavn	0,8	0,8	0,8	0,8
Vækst og Velfærd (tidligere §17, stk. 4 udvalg)	0,1	0,1	0,1	0,1
Fighterwing Skrydstrup (tidligere §17, stk. 4 udvalg)	0,1	0,1	0,1	0,1

Budgetandele

Vækst- og Udviklingsudvalgets andel af kommunens samlede nettodriftsbudget udgør 0,3 pct.

Budget og analyse

Som en del af den løbende budgetopfølgning anvendes der en række forskellige redskaber:

- Ledelsesinformation om budgettet
- Benchmarkanalyser, der sammenligner Haderslev Kommune med andre kommuner.
- Detaljerede analyser af udvalgte områder

Haderslev
Kommune

Haderslev Kommune
Christian X's Vej 39
- 6100 Haderslev